

Posudek vedoucího diplomové práce

Téma: Povinný díl

Autor: Karolína Šťastná

Vedoucí práce: JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.

Diplomová práce Karolíny Šťastné je zaměřena na problematiku povinného dílu. Jde o institut, který směřuje k ochraně dětí, resp. potomků zůstavitele. Základní myšlenka úpravy je tradiční, ochrana těchto osob je dědickým právem poskytována dlouhodobě. V souvislosti s přijetím občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. však došlo k výrazným koncepčním změnám tohoto institutu. Již nejde čistě o ochranu práva dědice dědit po zůstaviteli. Na tuto základní změnu navazují všechny další instituty spjaté s ochranou nepominutelného dědice. Téměř ve všech přitom došlo k výrazným změnám v porovnání s předchozí právní úpravou, řada z nich je stálým předmětem bližšího zkoumání a hledání konstantního výkladu. Téma je tedy nepochybně plně způsobilé k bližšímu zpracování v podobě diplomové práce.

Autorka si je uvedených východisek dobře vědoma a téměř žádný z problematických aspektů neopomíná. Svoji práci rozděluje, pomineme-li *Úvod* a *Závěr* do tří částí. První je zaměřena na vymezení samotného pojmu nepominutelný dědic. Diplomantka se jej snaží vysvětlit komplexně. Vedle vymezení osob, které je možné považovat za nepominutelné dědice, zmiňuje i osoby, které sice nejsou nepominutelnými dědici, ale mají ze zákona právo na zaopatření, tedy majetkové plnění mimo dědickou posloupnost. Vymezeny jsou rovněž případy, kdy je osoba v postavení nepominutelného dědice, přesto však nedědí. Výklad je zakončen stručným vymezením postavení nepominutelného dědice a jeho práv. Druhá část je již přímo zaměřena na pojem povinný díl. Podchycena je jeho podoba a vypořádání stejně tak jako jeho výpočet. Samostatná pozornost je věnována započtení na povinný díl. Navazující partie je zacílena na vydědění. Jde o institut pevně spjatý s povinným dílem. Dopadá jen na nepominutelné dědice, kteří právě prostřednictvím vydědění přicházejí o právo na povinný díl. Autorka vystihuje základní mechanismus vydědění, formy vydědění a zejména pak zákonné důvody v dědění. Stranou její pozornosti nezůstávají odlišnosti ve vydědění zletilého a nezletilého potomka, jakož i procesní souvislosti. Práce je zakončena shrnujícím závěrem. Popsanému členění není třeba nic vytýkat. Výklad je pojat komplexně a je přehledný. Vynechány nejsou žádné podstatné aspekty zvolené problematiky.

K odevzdanému textu není třeba mít výhrady ani po stránce věcné správnosti. Autorka se nechává vést při výkladu téměř všemi existujícími odbornými zdroji k současné úpravě dědického práva. Reflektuje jejich odlišnosti a upozorňuje na ně, nad jejich rámec se však téměř nepouští. Její výklad je tak konzistentní se současným stavem právní nauky. Některým partiím práce je možné vytknout až přílišnou plochost a povrchnost (např. získání práva na povinný díl v důsledku osvojení zletilého).

Autorka cituje v intencích platné citační normy. Poznámkový aparát je dostatečně bohatý a jasně dokládá nadprůměrné seznámení s odbornými literárními i judikatorními zdroji.

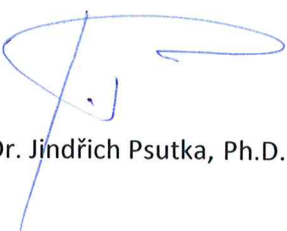
Formální úroveň odevzdaného textu je na velmi dobré úrovni. Autorka se dopouští minima prohrěšků proti pravidlům pravopisu, překlepů atp. Odborný právní jazyk užívá bez větších zaváhání. Místy by nevadil větší důraz na ladnost vyjadřování.

S ohledem na výše uvedené je možné konstatovat, že odevzdaný text splňuje požadavky kladené na závěrečnou práci v magisterském studijním programu. Autorce se podařilo se zvoleným tématem vypořádat přehledně a souvisle. Jasně projevuje dobrou orientaci v problematice i její pochopení. Práci je tedy možné k obhajobě **doporučit**. V případě kvalitní obhajoby pak navrhuji hodnotit práci jako výbornou.

Otázky:

- 1) Je bezplatným plněním ve prospěch nepominutelného dědice pouze plnění, kterým nepominutelný dědic nabývá do vlastnictví nové majetkové hodnoty, nebo se může jednat o jiná bezúplatná plnění?
- 2) Popište postup, jak by měl postupovat potomek nepominutelného dědice zůstavitele (tedy vnuk zůstavitele), pokud jeho předkovi svědčila některá z domněnek otcovství, nikdy však k určení otcovství nedošlo.

V Plzni dne 12. května 2018

JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.